

KLIMAATBELEID IN DE INDUSTRIE

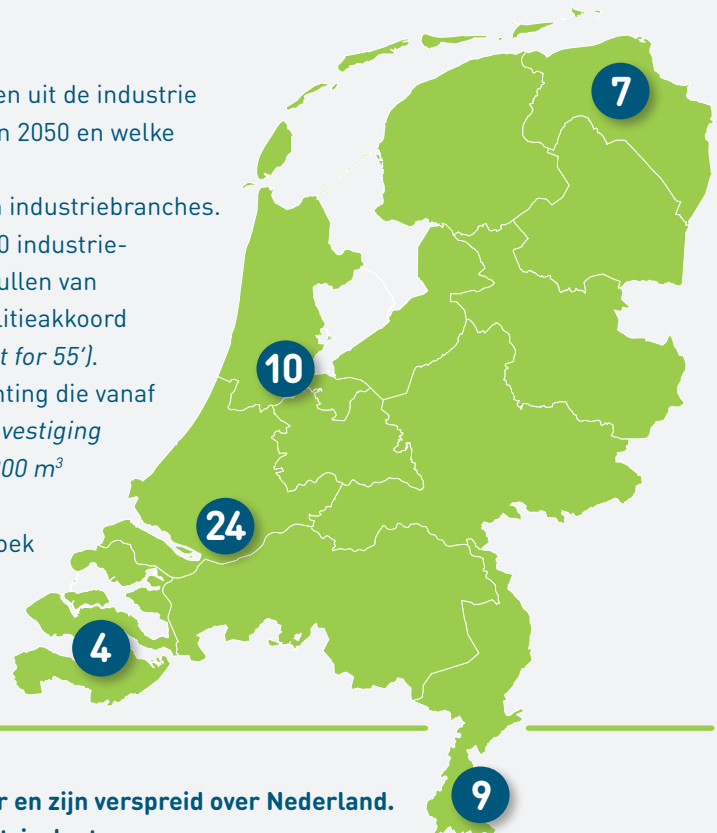
Een Quickscan onder industriële bedrijven. Waar staan ze t.a.v. de klimaatdoelen van 2030 en 2050

1. ACHTERGRONDEN

Quickscan onder industriebedrijven begin 2023

- Begin 2023 deed VNO-NCW een quickscan onder leden uit de industrie hoe ver zij zijn met hun klimaatbeleid richting 2030 en 2050 en welke belemmeringen zij zien voor hun transitie.
- De doelgroep bestond uit alle ETS-bedrijven en leden industriebranches.
- Doel was om een beeld te krijgen van hoe de ca. 1.500 industriebedrijven die veel CO₂ uitstoten bezig zijn met het invullen van de duurzaamheidsdoelen, zoals geschetst in het Coalitieakkoord (55-60% CO₂-reductie 2030) en in de EU- plannen ('Fit for 55').
- Ondergrens voor deelname was de wettelijke verplichting die vanaf 2023 geldt voor de industrie; *een energiegebruik per vestiging van minstens 10 miljoen kWh elektriciteit en/of 170.000 m³ aardgasequivalenten.*
- Zo'n 10% van de doelgroep deed mee aan het onderzoek (N = 130)

WAAR KOMEN DE DEELNEMERS VANDAAN?

76 deelnemers kwamen uit het zogeheten 6e cluster en zijn verspreid over Nederland. Alle anderen zitten in op de kaart aangegeven industrieclusters.

2. KARAKTERISTIEKEN VAN DE DEELNEMENDE BEDRIJVEN

Veel van de deelnemers actief in de chemie en voedingsmiddelenindustrie

Jaaromzet gemiddeld: 620 miljoen euro*

Omvang bedrijven: van mkb-maakbedrijven tot multinationals, gemiddeld 752 werknemers*

Sectoren: van o.a. chemische industrie, voedingsmiddelenindustrie tot de glas- en papierindustrie en de bouwmaterialenindustrie.

84 bedrijven vallen onder de nationale CO₂-heffing (46 niet)

* De vier grootste bedrijven met meer dan 7.500 medewerkers zijn hierin niet meegenomen om de resultaten niet te zeer te vertekenen.

AANTAL BEDRIJVEN

3. DOELEN 2030 EN VERDER

Overgrote meerderheid van de industriebedrijven heeft heldere klimaatdoelen voor 2030 en 2050 ten opzichte van 1990.

OP NAAR 2030

Doel gemiddeld
per bedrijf:
55%
CO₂-reductie

84%
heeft een
reductiedoel
voor 2030

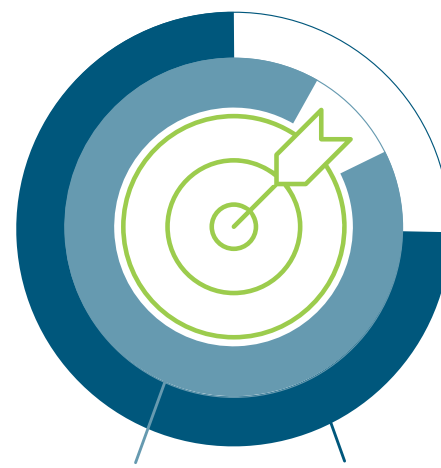
OP NAAR 2050

Doel gemiddeld
per bedrijf:
96%
CO₂-reductie

62%
heeft ook al
een reductiedoel
voor 2050

GROTE ONDERNEMINGEN

Doel 2030
93%

Doel 2050
74%

Voor grote ondernemingen
is het aantal bedrijven met
doelen hoger, maar de hoogte
van de doelen blijft gelijk.

4. INVESTERINGSPLANNEN EN -BESLISSINGEN

Een ruime meerderheid (87%) van de bedrijven heeft hun investeringsplannen al afgerond, of werkt die nu uit.

De omvang van de investeringen tot 2030 is gemiddeld: **271 miljoen euro** met uitschieters naar bedrijven die miljarden euro's gaan investeren in de verduurzaming van hun productie.

89% van alle bedrijven verwacht overigens over hun plannen uiterlijk in 2026 investeringsbeslissingen te nemen.

68%

JA, die plannen zijn we nu aan het uitwerken

19%

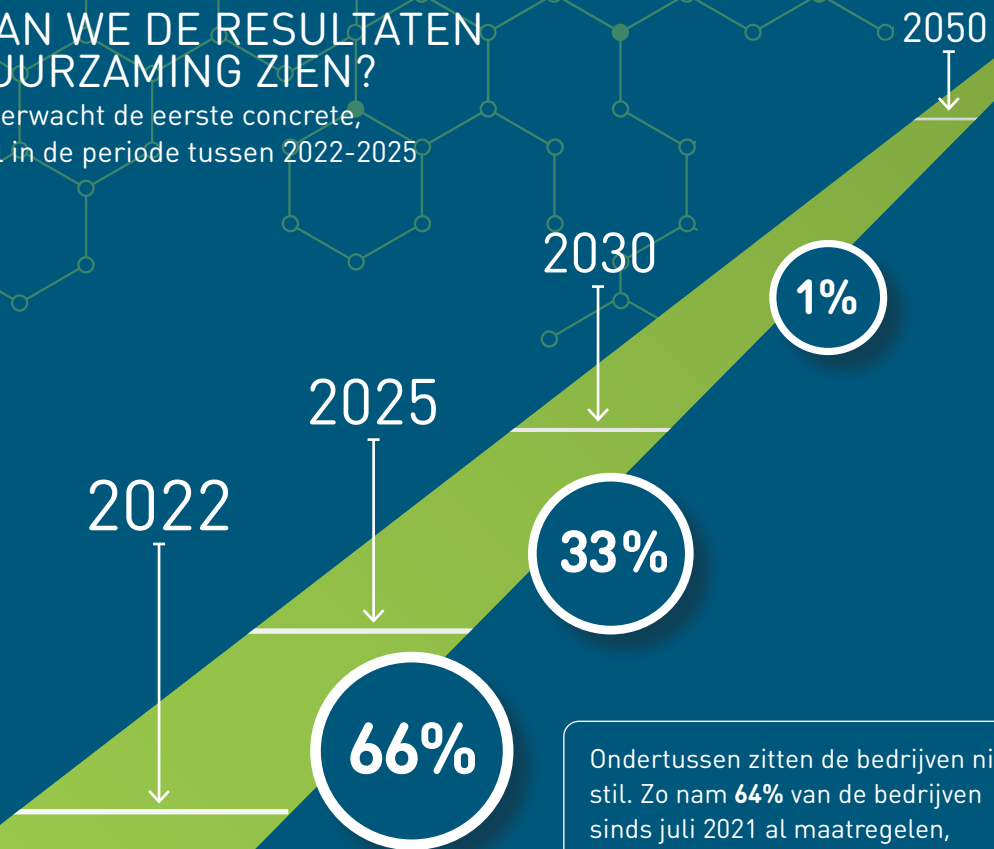
JA, die plannen zijn al klaar

12%

NEE, aan die plannen zijn wij nog niet begonnen

5. WANNEER GAAN WE DE RESULTATEN VAN DE VERDUURZAMING ZIEN?

2/3e van de bedrijven verwacht de eerste concrete, meetbare resultaten al in de periode tussen 2022-2025

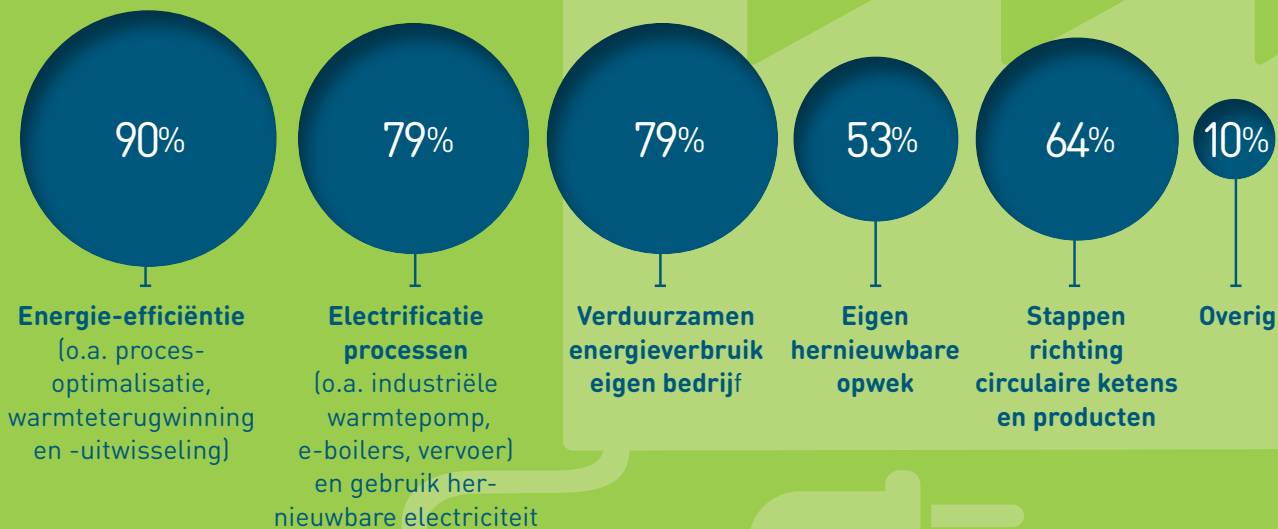
Ondertussen zitten de bedrijven niet stil. Zo nam **64%** van de bedrijven sinds juli 2021 al maatregelen, bijvoorbeeld op het gebied van energie-efficiëntie (toen Europa in toenemende mate te maken kreeg met stijgende energieprijzen).

6. WAT GAAT DE INDUSTRIE DOEN?

Sterke focus op: efficiëntie, elektrificatie of op andere wijze verduurzamen energiegebruik, stappen richting circulaire ketens en eigen opwek

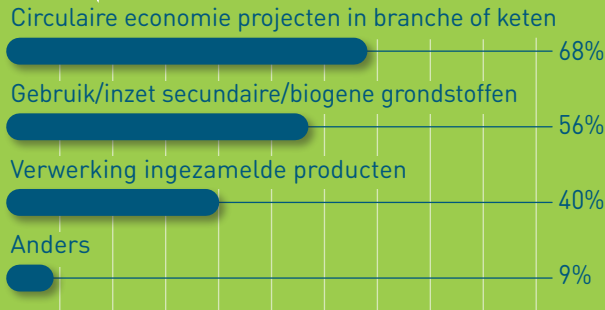
- In de plannen van de industriële bedrijven zetten zij met name in op het verbeteren van energie-efficiëntie (90%) en de elektrificatie van hun processen (79%).
- Daarnaast willen bedrijven CO2-reductie realiseren door het verduurzamen van hun energiegebruik (79%), de helft kiest hier ook voor eigen hernieuwbare opwek (53%).
- Ook zetten de bedrijven in hun reductieplannen flink in op circulariteit. 64% van de bedrijven zet stappen richting circulaire ketens en producten.

Verduurzamingsmaatregelen en procenten van ondervraagde bedrijven die deze neemt

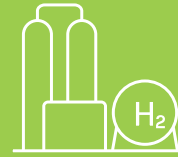
Maatregelen richting circulaire ketens en producten

Voor circulaire plannen richten bedrijven zich het meest op de keten/branche (68%), gevolgd door het circulair maken van eigen processen (56%).

Toepassing hernieuwbare opwek

Maatregelen ter verduurzaming, energiegebruik eigen bedrijf

Om het eigen energiegebruik te verduurzamen is het gebruik van hernieuwbare energie het meest voorkomend (80%), gevolgd door het benutten van restwarmte (60%). Opvallend is dat meer dan een derde van de deelnemende bedrijven met groene waterstof aan de slag wil.

Bedrijven zetten voor eigen hernieuwbare opwek grootschalig in op de toepassing van zon-PV (90%).

7.

WAT ZIJN DE GROOTSTE OBSTAKELS VOOR BEDRIJVEN?

De plannen worden uitgewerkt of zijn al klaar, de beslissingen worden komende tijd genomen.

Bedrijven lopen echter wel tegen barrières aan die opgelost moeten worden, zodat de reductiedoelen behaald kunnen worden en we succesvol kunnen verduurzamen als industrie.

67% van de bedrijven geeft aan dat de **vertraagde aanleg van de energie-infrastructuur** een groot probleem is. Daar komt de onzekerheid over vergunningverlening bij voor bijna 60% procent van de ondernemingen.

Ook de **afhankelijkheid van het moederbedrijf** voor de definitieve investeringsbeslissingen speelt een rol bij 48% van de deelnemers. Dat kan lastig zijn, omdat de meerderheid (87%) van de bedrijven hard bezig is met hun investeringsplannen en ze hopen daar definitieve besluiten over te kunnen nemen.

Het **vestigingsklimaat** wordt door 28% van de industriële bedrijven aangehaald als een reden tot zorg, waardoor duurzame investeringen misschien in andere landen kunnen plaatsvinden. In een nadere toelichting geven diverse bedrijven aan dat bijvoorbeeld de investeringsvoorwaarden in Duitsland op dit moment gunstiger zijn. Een ander bedrijf geeft aan dat de aansluiting in Frankrijk bij de fabriek wél kon worden geregeld waardoor de investering daar werd gedaan in plaats van

in Nederland. Ook worden door deelnemers voorbeelden genoemd waarbij investeringen in groene waterstof door lastige condities hier niet doorgaan, maar wel elders in Europa plaatsvinden.

Naast een gebrek aan nieuwe energie-infrastructuur (electra, watertsof, CO₂, etc), onzekerheid over de vergunningen en de beslissing van het moederbedrijf is ook de beschikbaarheid van nieuwe technologie voor sommige bedrijven in de praktijk een knelpunt. Met name richting 2050 en om klimaatneutraal te worden, vraagt dit investeringen in de ontwikkeling van nieuwe technieken. Bekende issues die verder genoemd worden door de bedrijven zijn de hoge energieprijzen en de financiering van duurzame projecten.

De grootste obstakels voor bedrijven in procenten

Vertraagde aanleg benodigde duurzame energie-infrastructuur.

67%

Onzekerheid vergunningverlening.

59%

Afhankelijkheid van finale investeringsbeslissing moederbedrijf.

48%

Alternatieve (duurzame) technologie is nog niet goed genoeg of niet beschikbaar.

41%

Huidige hoge energieprijzen.

34%

Afhankelijkheid van derden, zoals toeleveranciers, andere bedrijven op industrieterrein.

33%

Vestigingsklimaat in andere landen maakt investeringen elders aantrekkelijker (bijv. Verenigde Staten).

28%

Financiering komt moeilijk/niet rond.

21%

Concurrentie verduurzaamt niet waardoor u mogelijk een nadeel ondervindt.

19%

Anders.

17%

KLIMAATBELEID IN DE INDUSTRIE

Dit onderzoek werd uitgevoerd onder 130 bedrijven in de industrie in de periode januari-februari 2023. Voor dit onderzoek zijn alle ETS-bedrijven, industriebranches en clusters benaderd met het verzoek om mee te doen en dit door te zetten naar hun leden.

Voor vragen kunt u contact opnemen met:

Willem van Toor, secretaris Klimaatbeleid VNO-NCW en MKB-Nederland,
secretariaatFYSIEK@vnoncw-mkb.nl

Voor voorbeelden van wat er in de praktijk gebeurt in de industrie om te verduurzamen kijk op www.industrieraanbodaannederland.nl

